

הוספה*

מ"ש בד"ה באתי לגני תשי"ג סוס"ב, ש"או"ה וקליפות וסט"א אין עוברים רצונו ית' . . והאדם העובר עבירה שהוא מורד ברצונו ית' הרי הוא גרוע יותר כו" — פירושו, שהעובר עבירה הוא גרוע יותר מאו"ה כפי שהם בעצם מצד עצמם (קודם שעושים דבר מה), והיינו, שמצד טבע הבריאה הוצרכה להיות אצלם תמיד ההכרה ד"אלקא דאלקייא", שאז לא יהיו יכולים לעבור על רצונו ית', וכמאמר בלעם "לא אוכל לעבור את פי ה'";

אבל בודאי שמצד ענין הבחירה יכולים גם או"ה לילך אחר הרוח שטות ולעבור על שבע מצות ב"נ, וכמו בלעם, שמצד הרוח שטות המכסה ומעלים, הי' אצלו הענין ד"הסכן הסכנתי" (סנהדרין קב, ב), שזהו מז' מצות ב"נ.

[ומצד הרוח שטות כו' — בודאי לא גרע איש ישראל העובר על רצונו ית' מאו"ה שעוברים על רצונו ית'.

ואדרבה: או"ה הם במדרגה פחותה מבנ"י (אף שמצד זה אינם גרועים יותר) — שאצלם יכול הרוח שטות לכסות ולהעלים גם על הענין ד"קרו לי' אלקא דאלקייא", שיכחישו מציאות אלקה לגמרי, ולא כמו אצל בנ"י, שהרוח שטות דקליפה "מלבשת לנפש האלקית עד בחי' חכמה שבה, ולא עד בכלל, מפני אור ה' המלוכש בחכמה" (תניא פכ"ד), משא"כ או"ה, שאין בהם בחי' החכמה דנה"א].

ולכן: הלשון בתניא פכ"ד הוא ש"האדם העובר על רצונו ית' הוא גרוע ופחות הרבה מאד מהס"א וקליפה . . ויותר מכל הדברים הנשפעים ממנה בעוה"ז שהם בהמות טמאות וחיות ועופות טמאים ושקצים ורמשים", ולא נאמר שהוא גרוע מאו"ה — כי, מצד הרוח שטות יכולים גם או"ה לעבור על רצונו ית', ורק הס"א וקליפה וכל בע"ח הטמאים הנשפעים ממנה, שאצלם לא שייך אצלם הענין דרוח שטות, אינם יכולים לעבור כלל על רצונו ית' (והדוגמא על זה היא דוקא מזה ש"אין חי' רעה מושלת באדם כו", שאי אפשר להיות באופן אחר).

והטעם שבמאמר ניתוסף גם או"ה — בגלל הקישור להמשך המאמר ע"ד ענין השיתוף (אלקא דאלקייא), שעל זה מוזהרים ישראל דוקא ולא או"ה (ואילו ביחס לבע"ח הטמאים לא שייך ענין של מצוה כלל), ולכן נאמר שהאמת היא שגם או"ה — כפי שהם מצד הבריאה (לולי הרוח שטות) — אין עוברים רצונו ית', כנ"ל.

(* ע"פ דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א — ליל ה' פ' תרומה, בדרי"ח אד"ר תשי"ד — במענה לשאלות על המבואר במאמר.